

GLADIÁTOR A ŠTĚNĚ 2 MEČE A OKOVY

ZDEŇKA HUSÁKOVÁ

GLADIÁTOR
A ŠTĚNĚ 2

MEČE A OKOVY

Zdeňka Husáková

*Tuto knihu věnuji mým milovaným, kteří už odešli
na druhý břeh. Navždy zůstanete v mém srdci.*

NULTÁ KAPITOLA

Umře, byl si tím jistý! Marcovi se zračil ve výrazných, oříškově hnědých očích strach. Sice přežil den, kdy z nebe padalo kamení a Pompeje zanikly pod vrstvou popela, ale tentokrát to vypadalo, že už živý nevyvázne. Bude zavražděn uprostřed smrdutých močálů rukou páchnoucího bandity. Teprve nedávno oslavil šestnácté narozeniny, na smrt měl ještě dost času. Jenže koho to zajímalo?

Kolem něj se rozpoutalo peklo. Vyděšení lidé do sebe strkali a vráželi lokty. Stačilo málo, aby ho v panice ušlapali. Odevsad se ozýval křik útočníků i napadených. Břinkot mečů. Zvonění čepele o čepel.

„Nechte nás! Nic jsme neudělaly!“ žadonily ženy v zástupu poutníků. Jejich děti plakaly. Držely se matek za sukně, vyděšené k smrti.

Marcus si v zoufalství prohrábl kaštanově hnědé vlasy. Nedokázal pomoci sám sobě, natož aby se pokoušel zachránit ostatní. Byl štíhlý a drobný, nikdy ne vynikal odvahou ani bojovností. Byl lovnou kořistí, ne predátorem.

Ocitl se v bezvýhodné situaci. Útočníci už se prodrali skrz linii obránců. Probojovali se dovnitř ochranného kruhu. Jistí si svým vítězstvím, sáпали se po těch nejbezbrannějších. Obyčejní lapkové se změnili ve stvůry z dávných bájí. V monstra s těly pokrytými krví nešťastných poutníků.

Ženy, děti a staří lidé nařikali hrůzou. Plakali, když z nich lupiči surově strhávali šperky a obírali je o všechno, co s nasazením života zachránili ze zničených domovů. A nejen to. Krví opilí muži se sáпали po nadrech a klínech. Bylo už téměř dobojováno a odměnou pro vítěze může být i něco víc, než jenom zlato.

Marcus se zalykal hrůzou. „Arne!“ vykřikl zoufale. Volal jméno toho jediného, kvůli kterému mělo smysl žít. Se kterým po boku by se snad nebál ani zemřít. Odpovědi se nedočkal. Nad močály se nesl bolestný křik raněných. Hluk boje rval uši. Jeho milovaný Germán byl příliš daleko. Nemohl ho slyšet.

Marcus se zády přitiskl ke kmeni usychajícího stromu. Prastarý velikán umíral, ale ještě pořád mu dokázal zajistit oporu. Byl jako Arn. Stejně silný, stejně odhodlaný ho za každou cenu chránit. Bývalý gladiátor by pro něj položil život a Marcus se bál, že právě to se teď stane.

Nesmíš mi umřít, Arne! Já ti to nedovolím!

Po Marcovi se natáhly chtivé ruce. Patřily obrovi s lesklou pleší a výrazem idiota. „No, nemám já to dneska štěstí? Sladkej koloušek jenom pro mě,“ vycenil hromotluk zčernalé, vykotlané zuby. Z úst se mu linul hnilobný zápach jako z jámy plné mrtvol. Dýchl Marcovi do tváře. Ten puch by porazil i koně.

Chlapec odskočil od stromu a polekaně couvl. Zakopl o ležící tělo. S vykřikem se svalil na záda. Obr byl v mžiku u něj. Přimáčkl Marca k zemi. S připitomělým úsměvem mu zíral do krásných, vyděšených očí. Popadl ho za tmavé kučery a zaslíntal: „Asinovi neutečeš, koloušku.“

On mě tady snad znásilní! probleskla Marcovi hlavou děsivá myšlenka. *Arne, láska moje, zachraň mě!*

Jenomže Arn, divoký barbar ze severu, bojoval o kus dál svou vlastní bitvu o život. Marcus zůstal sám. Obrovy chtivé pracky mu horečně bloudily po chvějícím se těle. Něco podobného už jednou zažil. Ještě v Pompejích se ho pokusili zneužít muži, pro které jeho „ne“ nic neznamenal. Tenkrát ho Arn zachránil na poslední chvíli. Nyní se o sebe bude muset postarat sám.

„Pusť mě, ty prase!“ odvážil se k vzpurnému výkřiku. Snažil se, aby mu v hlase zazněl pyšný a rozkazovačný tón potomka vznešeného rodu. Nikdy dřív takhle nemluvil, k vzteku a zklamání svého sadistického otce.

Na hromotluka to valný dojem neudělalo. Zatřásl s hochem jako s neposlušným štěnětem. „Sklapni tu svoji hezkou tlamičku, nebo přes ni dostaneš!“

Marcovi bušilo srdce jako splašené. Muž ho tiskl k sobě. Páchl jako starý kozel. Hocha ta blízkost vyděsila víc, než jeho nechutný zjev. Instinktivně vykopl kolenem. Asinus zařval. S kvílením se z něj odvalil. Ruce si tiskl do bolestí tepajícího klína.

Chlapec se vydrápal na nohy a utíkal, co mu síly stačily. Vyhýbal se posledním bojujícím dvojicím. Přeskakoval těla, ležící na zemi. Někteří z nich ještě žili. Natahovali po něm ruce. Šeptali prosby o pomoc. Jiní do posledního dechu kleli. Nevšímal si jedněch, ani druhých. Hledal toho jediného, který se mu v posledních měsících stal celým světem.

Našel ho podle dlouhých, světlých vlasů. Arn se ještě rval. Nikdy se nevzdával, nebyl to jeho styl. Atleticky stavěný Germán mezi snědými, nevysokými Římany vyčníval nejen vzrůstem. Bývalý gladiátor se mečem oháněl jako bůh války. S ohromující mrštností uhýbal před zuřivými výpady protivníků. Arn byl jenom o rok starší než Marcus, ale vychovali ho jako válečníka a v pompejské gladiátorské škole prošel drsným výcvikem. Nyní mohl všechny zkušenosti zúročit.

Dotírali na něj dva, vousatý vůdce lapků a svalovec s páskou přes levé oko. Vousáč třimal meč. Jeho poloslepý společník se oháněl válečnou sekerou. Arn ukořistil zbraň, starý gladius s vylámanými zuby na zrezivělé čepeli. Sebral ho na bojišti jednomu z padlých.

Marcus zděšeně vykřikl. Idiotsky se zubící Asinus využil jeho nepozornosti. Připlížil se k němu zezadu. Popadl ho do medvědího sevření a vlekl ho na otevřené prostranství.

„Tenhle je můj!“ uplatňoval přede všemi svůj nárok. „Takovej sladkej hošíček,“ slintal nechutně. „Ten mi zpříjemní hezkejch pár nocí.“

Marcus se po něm v zoufalství ohnal pěstí. Zasáhl ho do ramene. Málem si při tom zlomil prsty a hromotluk to sotva cítil.

„Umíš cenit zoubky, co? Taky dobře. Vo to s tebou bude větší zábava.“

Arn si Marcových potíží všiml. Z hrdla se mu vydral zuřivý řev. Od jeho Štěněte ho dělili ještě dva soupeři. Tvrdě na něj dotírali. Správně vycítili, že je tím nejnebezpečnějším mezi uprchlíky a hodlali se ho co nejdřív zbavit.

Jednooký zuřivě zaútočil. Arn se ladně vyhnul ráně. Sehnul se před letícím ostrím válečné sekery. Klesl na kolena. Zespodu zarazil čepel meče muži do útroh. Ani nečekal, až jeho protivník padne. Znovu vyskočil, aby se postavil vousáčovi.

Vtom odkudsi přiletěl kámen. Zákeřně hozený, s ostrými hranami, velký jako mužská pěst. Zasažil Germána zezadu do hlavy.

Marcus to sledoval jako v hrozivé noční můře. „Arne!“ pokusil se vykřiknout, ale slova mu odumřela na rtech. Neschopný pohybu přihlížel tomu, jak se pod jeho milovaným podlamují nohy. Jak se bezvládně hroutí k zemi. Pod hlavou se mu rozlévala krev. Barvila mu světlé vlasy do ruda.

Svět kolem se zastavil. Ustrnul v jednom strašlivém okamžiku. Marcus chtěl křičet, ale všechno se v něm sevřelo. Hrůza ho zevnitř plnila jako ledová voda prázdný džbán. Brzy se v ní utopí. Chtěl se rozběhnout k ležícímu tělu. Nohy ho odmítaly poslechnout.

Asinovo sevření v tu chvíli povolilo. Marcus klesl na kolena. S očima oslepenýma slzami se plazil za Arnem. Vtom ho zezadu znovu popadly hrubé, silné ruce. Kdosi jím smýkl po bahnitě zemi. Marcem otřásl surový kopanec. Schoulil se do klubíčka. Zavřel oči. Nebránil se. Arn byl mrtvý, na ničem už nezáleželo...

PRVNÍ KAPITOLA – O NĚKOLIK DNÍ DŘÍVE

Pompeje jsou v troskách. Letní nebe zčernalo jako za nejhlubší noci. Je to obraz zkázy, osvětlovaný záblesky požárů. Ohnivé jazyky vystřelují z nitra sopky. Bortí se domy. Lidé umírají po stovkách. Co se to s městem děje?! Řev prosycený hrůzou rve uši. Děsivý hřmot vychází z jindy mírumilovné hory Vesuv. Nastal konec světa. Smrt tančí všude kolem.

Marcus je pokrytý vrstvou potu a popela. Strach mu otupuje mysl. Ovládla ho panika. Tělo i bosá chodidla mu drásá ostré kamení, které přší z nebe. Chlapec se zmateně potácí umírajícím městem. Zakopává o hromady těl. Mrtví na něj zírají vyhaslýma očima. Marcus křičí děsem. Chtěl by před nimi utéct, ale není kam. Zemřelí se povalují všude. Vtom se ti nejbližší pohnou. Nejdřív se posadí jeho přítel z dětství, liliput Mica. Vedle něj se nepřirozeně trhanými pohyby pokouší zvednout Micova těhotná milenka Decie, jenže jí v tom brání rozdrčené nohy. Marcus couvá. Nedívá se kam. Neodvází se z nich spustit oči. Zakopne. Svalí se na zem.

„Synáčku,“ zakňourá mu za hlavou hlas jeho matky Junie.

Chlapec ztuhne hrůzou. Nedokáže se otočit. Ani nemusí. Matka se k němu přeplazí jako poraněná ještěrka. Kdysi krásnou tvář má zrudně zohavenou.

„Marcu, proč jsi nás nechal zemřít?! Proč ty žiješ, když my jsme mrtví?!“

Marcus Gavius Venustus se probudil se zoufalým křikem. Srdce mu bušilo jako zběsilé. Jeho chlapecky štíhlé tělo zaléval pot. Kaštanově hnědé vlasy jím měl úplně promáčené. Lepily se mu k něžně krásné tváři a výrazné, tmavé oči měl prožitým strachem ještě větší. Chtěl se posadit, ale cosi ho pevně svíralo. V návalu paniky se proti tomu vzepřel. Marně. Stejně tak by se mohl pokoušet odtláčit skálu.

„Uklidni se, Štěňátko. Byl to jenom sen,“ polaskal ho samet mužského hlasu.

Marcus zdvihl bázlivý pohled ke klidným, břidlicově šedým duhovkám. Patřily Arnovi, nebezpečnému barbarovi ze svobodné Germánie. Byl to bývalý gladiátor a nyní uprchlý otrok. Právě teď znamenal pro Marca jedinou jistotu ve světě, který se zbláznil. Představoval pro něj zdroj bezpečí. Tušil vůbec, jak moc pro něho znamená? Vždyť Marcus kvůli němu opustil matku i všechno, co znal. Jen pro nejistou naději, že ho ten úžasný mladý muž bude milovat. Arnova náruč skýtala ochranu. Marcus se do ní s úlevným povzdechem schoulil. Pokoušel se zklidnit splašený dech.

Byli téměř stejně staří. Germánovi táhlo na osmnáct, pompejský aristokrat nedávno oslavil šestnácté narozeniny. Navzdory minimálnímu věkovému rozdílu byl Arn muž, kdežto Marca kvůli jeho křehkosti a plachému vystupování všichni považovali za roztomilého chlapce.

V tuto chvíli si nepřál nic víc, než zůstat bezpečně stulený v objetí milovaného gladiátora. Choulil se obklopený vůní jeho kůže a tělo se mu zachvívalo křečovitým pláčem bez slz.

Trvalo dlouho, než se uklidnil. Sen v jeho vzpomínkách pomalu vybledl, ale hrůza zůstávala. Bezmyšlenkovitě si pohrával s Arnovými vlasy. Nechával si jednotlivé prameny proklouzávat mezi prsty. Měly barvu dozrávajících obilí. Arn si je nikdy nestříhal. Jako všichni lidé jeho kmene věřil, že se v nich ukrývá síla bojovníka.

Marcus se nespokojeně zavrtěl. Do zad ho tlačilo kamení. Než se toho rána uložili ke spánku uprostřed opuštěné vinice, snažil se všechny nerovnosti odklidit. Jenže kamínků bylo moc a on byl příliš unavený. Tolik nocí na nohou! Museli se plížit pod rouškou tmy jako zloději. Nešlo to jinak. Arn se během výbuchu Vesuvu zúčastnil vzpoury v gladiátorské škole. Přihlížel vraždě svého krutého pána. Podle římských zákonů se stal uprchlým otrokem. Pokud bude dopaden, skončí zpátky v aréně jako bojovník se smrtí. V horším případě ho rovnou ukřižují. Měli za sebou nekonečnou pouť krajinou zpustošenou řáděním sopky, kdy jim na cestu svítily jenom hvězdy. Utekli z mrtvého města. Co nejdál od předem daných společenských rolí a lživých masek. Pryč od bičů a okovů.

„Ještě spi, Štěňátko,“ zašeptal mu Arn do vlasů. „Do večera je spousta času.“

Marcus se pro sebe usmál. *Štěně*... začal mu tak říkat během jejich společných tréninků v gladiátorské škole a nikdy nevysvětlil proč. Marcovi se to vlastně líbilo, hlavně když to jeho milovaný vyslovil mazlivým tónem. V břiše se mu přitom třepotali motýli a poblázněné srdce bušilo jako splašené.

„Ach jo, už neusnu,“ povzdechl si utrápeně. „Mám strach, že se zase vrátí ten hrozný sen.“ Kdykoli zavřel oči, ocitl se zpátky

v Pompejích, v posledních hodinách přístavního města. V pekle, ve kterém ztratil rodinu i všechny blízké, ale našel lásku. Jenže bylo správné vystavět osobní štěstí na utrpení druhých? Dalo se to potom ještě nazývat štěstím? Jenomže tohle nebyla věc volby. Osud se ho neptal, co chce. Mával s ním jako s peříčkem ve větru. On se pouze pokoušel vytěžit i z nejhoršího zla to nejlepší možné. Tak proč ho mrtví stále volali? Proč k němu vytrvale přicházeli ve spánku? Proč mu nedopřáli klid?

„Spi, Štěně,“ broukl nad ním Arn, tváří obrácený k blankytně modré obloze. „Budu tě hlídat. Tak jako vždycky.“

„Já vím,“ pronesl Marcus tiše, ale stejně už neusnul. Raději vdechoval vůni svého milovaného. Kůže a pot, to byla opojná kombinace. Jak mohl Arn tak krásně vonět, když Marcovi vlastní tunika tak odporně páchla? Byla cítit kouřem a sírou. Nepříjemný pach vyvolával ještě nepříjemnější vzpomínky.

Nebylo to tak dlouho, kdy místo potrháných hadrů nosil bělostný šat urozených Římanů. Žil v krásném domě, obskakovaný houfem otroků. Tehdy ještě býval synem obávaného městského radního a rodné Pompeje vzkvétaly ve stínu hory Vesuv. Nyní ležely pohřbené pod vysokou vrstvou popela a kamení, zatímco on se stal obyčejným tulákem bez domova.

„Kam teď půjdeme?“ otázal se do ticha letního dne. Na mlčenlivost přírody si dosud nezvykl. Byla nepřirozená. Mrazilo z ní. V popelem zaprášených korunách stromů nezazpíval jediný ptáček. Do mrtvé, šedivé krajiny se život ještě nevrátil. Pořád byli až příliš blízko Vesuvu, který jen před pár dny rozséval smrt.

„Ty přece víš, kam jdeme,“ odpověděl Arn, překvapený a trochu dotčený jeho dotazem. „Já jdu domů. Jestli sis to rozmyslel...“

„Ne! To nikdy!“ vyhrkl Marcus. „Já jenom, že do Germánie je dlouhá cesta. Stovky mil. Bude nám trvat celou věčnost, než tam pěšky dorazíme.“

Arn se zamračil. Tahle otázka mu už dlouho přidělávala starosti. Vlastně od chvíle, kdy společně odešli z Pompejí. Báł se o své Štěně. Dobře věděl, že je Marcus na takové drsné dobrodružství až příliš slabý a křehký. Nahlas se o svůj strach nepodělil. Místo toho řekl: „Máme přece koně. Můžeme jet na něm.“

Marcus se ohlédl na milovaného hřebce Borea. Vraník stál jen kousek od nich, jako vždy nablízku svému lidskému příteli. Podřimoval ve stoje, s hlavou svěšenou a levou zadní nohou pokrčenou. Byla to právě ta noha, kterou si zranil při jejich krkolomném útěku z Pompejí. „Bo nás nikam neponese. Kulhá. Bude trvat dlouho, než se z toho dostane. Jestli vůbec.“

Arn se neubráníl kyselému ušklíbnutí. Divoký hřebec, který neuznával nikoho jiného než Marca, mu k srdci nepřirostl. „Tak ho můžeme prodat. I za takovou herku určitě něco málo utržíme.“

„To snad nemyslíš vážně?! Bo nás vynesl z Pompejí! Nebýt jeho rychlých nohou, sopka by nás zabila stejně jako všechny ostatní! Co takhle prokázat mu trochu vděčnosti?!“

„No jo, Štěně, tak se hned nerozcíluj,“ dýchl mu Arn mazlivě do vlasů.

Marcus se zajíkl. Ledové prstíky příjemného mrazení mu přeběhly po páteři. Zachvěl se vzrušením... a vzápětí strachem. To když se

Arnova dlaň, zhrublá od držení meče, posunula z lopatek o kousek níž. Mnohem níž, než by bylo slušné. Marcus vyskočil jako bodnutý včelou.

„Co blázníš?“ podivil se Germán. Sledoval ho trochu rozmrzele.

„N- nic se neděje. Já jenom... musím se postarat o Boa. Zkontrolovat mu kopyta a tak.“ Jeho odchod připomínal útěk. Ke koni se přimkl jako k záchrannému kruhu. Objal ho kolem ladné šíje a zabořil rozpálenou tvář do černé, hedvábné hřívy.

Arn dál ležel mezi vzrostlými keři vinné révy. Jejich svěží zeleň nyní překrývala beznadějná šed' popela. Překulil se na bok a podmračeně chlapce i koně sledoval. Nechápal, co se s jeho Štěnětem děje. Vůbec mu nerozuměl. Vždyť o něj Marcus tolik usiloval. Ještě před pár dny by mladičkový Pompejan pohnul nebem i zemí, jenom aby si získal jeho lásku. Skutečně se mu to povedlo, přestože byl Říman a tím pádem i Germánův úhlavní nepřítel. Arn by mu své city nikdy nahlas nepřiznal, takové slabošství považoval za nehodné skutečného muže, ale dokazoval mu je jinak. Když teď spolu byli konečně sami, toužil po něčem víc, než jenom po něžném líbání. Jenže Marcus o to očividně nestál. Proč? Copak už svého gladiátora nechtěl?

Marcus nebyl vývojem jejich vztahu zmatený o nic méně, ale přesto se pokoušel věnovat pozornost Boreovi. Natrhal si dlouhá stébla silné, zažloutlé trávy a smotal je do pevného věchtu. Oprášil z něj všudypřítomný popel a dal se do důkladného čištění koňské srsti. Myslel však na docela jiné věci. *Co se to s Arnem děje? Proč se při každé možné i nemožné příležitosti pokouší o... o co vlastně? Vyspat se se mnou?* Marcus se červenal už jenom při tom pomyšlení. Báł se. Podle něj bylo

na takové intimnosti ještě příliš brzy. Proč už nestačily polibky a jeho láska? Copak už ho Arn nemiloval?

Z cesty pod vinicí se ozvaly hlasy. Zněly unaveně, ale bylo jich hodně. Až příliš mnoho. Oba uprchlíci si vyměnili překvapené pohledy. Krajina byla široko daleko pustá. Žádné město se v dohledu nenacházelo. Právě proto si toto místo vybrali k odpočinku.

„Kdo to může být?“ špitl Marcus polekaně. Jako první ho samozřejmě napadli lovci otroků. V patách za myšlenkou se přihradl strach, drásající a ochromující.

„To hned zjistíme,“ sykl Arn a přihrčený do podřepu se proplétal mezi keříky vinné révy.

„Bud' opatrný!“ strachoval se Marcus, který se celý život bál snad úplně všeho.

Vinice se rozkládala na příkré stráni. Cesta se klikatila hluboko pod ní. Šedá a zvlněná připomínala odpočívajícího hada. Ještě před chvílí byla prázdná jako oči umrlce. Teď se po ní plahočili lidé. Nebo to byli duchové? Zástup špinavých, vyčerpaných uprchlíků se vlekl neutěšenou krajinou. Bylo jich kolem padesáti. Někteří za sebou táhli na rozhrkaných kárách celý svůj skrovný majetek. Většině se ale nepodařilo zachránit před běsnící horou víc, než holé životy. Už to byl sám o sobě zázrak, protože mnoho jiných takové štěstí nemělo.

„Chudáčci,“ politoval je Marcus, ležící na břiše vysoko nad cestou.

„Nejsme na tom o nic líp,“ zabručel Arn. Ještě pořád se nedokázal přimět k tomu, aby Římany, své úhlavní nepřátele, litoval.

„Měli bychom se k nim přidat.“

„Proč jako?“ zamračil se Germán.

„Ztratíme se mezi nimi. Sami jsme moc nápadní, ale v takovém množství lidí si tě nikdo nevšimne.“

„Mě?!“

„Jistěže tebe,“ pronesl Marcus s potutelným úsměvem. „Vždyť se na sebe podívej.“

Takové prohlášení se Arna nemile dotklo. „Co je se mnou? Už se ti nelíbím?!“

„Jak můžeš něco takového vůbec vyslovit?!“ vyhrkl pohoršeně mladší chlapec. „Ty jsi přece můj krásný, silný a statečný chlap!“ Na dotvrzení svých slov se rty zlehka otřel o Germánova ústa. Byl to dotek hebcí než křídla motýlů.

Marcovi se okamžitě vybavil jejich první opravdový polibek. Stalo se to v temné a vlhké jeskyni, když kolem řádila smrt v podobě pyroklastických vln, chrlených z nitra sopky. Přesto právě tato chvíle zůstávala pro mladého Pompejana nejkrásnějším okamžikem v celém jeho životě. Tehdy se totiž naplnil nejláhodnější z jeho snů, když mu tolik obdivovaný gladiátor vyznal lásku. Moc by si přál vědět, jestli si Arn na jejich první pusu ještě vzpomíná. Znamenala pro něj něco?

Arna jeho chvalozpěv pobavil. „No dobře, Štěně. Už věřím, že se ti pořád ještě zamlouvám, ale to mi teda vysvětli, v čem je se mnou problém?“

„To je snad jasné, ne? Jsi až moc nápadný.“

Proti tomu se těžko dalo něco namítat. Germánova vysoká, atletická postava budila mezi nijak zvlášť urostlými obyvateli jihu pozornost. Oni sami byli většinou snědí a tmavoocí, zato Arnovy dlouhé vlasy zářily na slunci jako čisté zlato a oči měl bouřkově šedé.

„Jenže co jestli mě někdo z těch lidí dole pozná? V aréně jsem porazil jejich šampióna. Chtěli mě za to zabít, vzpomínáš? Na to jen tak nezapomenou.“

„Nesmysl,“ oponoval přesvědčeně Marcus. „Nějaký Celadus už nikoho nezajímá. Všichni teď mají docela jiné starosti. Navíc mezi nimi nevidím žádné známé tváře. Pompeje určitě nebyly jediným městem, které Vesuv zničil. Klidně to mohou být lidé z Oplontis, Herculanea nebo Stabií. Všechna tahle místa jsou až příliš blízko sopce, než aby z toho mohla vyvážnout bez újmy.“

Arn váhal. Ani trochu se mu nechtělo připojit se k tlupě Římanů. Mnohem radši by jim všem zakroutil krkem. Na druhou stranu musel uznat, že má Marcus pravdu. Sami dva byli příliš nápadní. Dvojice trhanů, potácející se krajinou ve společnosti ušlechtilého a tím pádem i značně drahého koně, budila nechtěnou pozornost. Kdekoho by při pohledu na ně mohlo napadnout, že jsou zloději. Nebo ještě hůř, mohli by je považovat za uprchlé otroky. „A co bude s ním?“ ukázal na vraníka.

Boreas už nepodřimoval. Krásnou hlavu měl vysoko zdviženou, štíhlé tělo napjaté jako strunu. Rozšířenými nozdrami nasával pachy neznámých lidí a zvířat.

„Co by s ním bylo? Samozřejmě půjde s námi.“

„Jako bych si to nemyslel,“ zabručel Arn. Nevypadal nadšeně.

„Tak pojď už,“ pobízel ho netrpělivě Marcus, „ať je nemusíme honit. Zkusíme se k nim nenápadně přidat. Třeba si nás nevšimnou.“

„To určitě,“ ušklíbl se nedůvěřivě Germán, ale připojil se k chlapci a jeho kulhavému koni. Kdyby tušil, jak moc bolesti jim tohle rozhodnutí do budoucna přinese, nikdy by s ním nesouhlasil.

***

Vinicí to vzali oklikou. Pospíchali mezi keříky vinné révy vysoko nad cestou, aby je ti dole nezahlédli. Boreas se snaživě belhal po jejich boku.

Arn byl ve svém živlu. Připadal si jako zpátky doma, v hlubokých lesích, když stopoval zvěř. Nebo římské nepřátele. Ti se zrovna teď nacházeli přímo před ním. Jak jen v tu chvíli litoval, že u sebe nemá luk, nebo dobrý oštěp! Umřela by jich spousta. Jenže co dělal místo toho? Chystal se k nim přidat. Snad se s nimi i spřátelit! Jeho táta se musel v hrobě obracet a kdyby ho viděla sestřička Gudrun, pořádně by ho propleskla.

„Pojď honem!“ sykl Marcus. „Přidáme se k nim za tou zatáčkou!“

Arn po něm šlehl nečitelným pohledem. Sváděl tuhý vnitřní boj. Římané mu zavraždili otce i staršího bratra, jeho sestru zajali, a on se s nimi má paktovat. S nepřítelem! Dobrovolně! Jenom kvůli krásným očím jednoho zatoulaného Štěněte.

„Proč se tak tváříš?“ zarazil se Marcus. „Jestli s nimi nechceš jít, tak to řekni. Zkusíme to vymyslet jinak.“

Arn mávl rukou. „Kašli na to, takhle to bude lepší. Čím dřív se dostanu domů, tím líp. I kdyby mi k tomu dopomohli sami zatracení Římané.“

Marcovi vhrkly do očí slzy. „Ještě pořád mě považuješ za jednoho z nich? Za svého nepřítele?“ Mysl mu zaplavily bolestné vzpomínky na týdny a měsíce, kdy ho jeho milovaný odmítal a zpočátku dokonce nenáviděl, jenom kvůli chlapcovu římskému původu.

„To víš, že ne,“ povzdechl si Arn. „Ty seš přece moje Štěně.“

Marcovi zružověly tváře radostí. „Myslíš to vážně?“

„Ale no jo, pořád.“

Než mohl překvapený Arn zareagovat, vrhl se mu Marcus kolem krku a celý šťastný zašeptal: „Já tě tak miluju!“

Germán se proměnil v solný sloup. Úplně zkoprněl.

„Řekni, máš mě taky rád?“ nedal pokoj mladší chlapec a držel se ho jako klíště.

Arn už toho měl plné zuby. „Kolikrát ti mám opakovat, že pořádný chlapi takový věci nahlas neříkají? Jdu s tebou mezi pitomý Římany, i když bych je nejradši všechny pobil. To ti jako důkaz nestačí?“

„Máš pravdu, stačí,“ věnoval mu Marcus široký úsměv a konečně ho propustil ze svého sevření. Místo toho ho popadl za ruku. „Pojd', jdeme za těmi tvými nepřáteli. Snad nás mezi sebe přijmou.“

Germán byl jeho chováním natolik vyvedený z míry, že se nechal vést jako malé dítě. Vyškubnout dlaň se mu podařilo na poslední chvíli, než se před nimi vynořil konec řady vyčerpaně se ploužících poutníků.

Zblízka vypadali ještě hůř, než předtím z výšky vinice. Muži, ženy i děti, všichni byli zlomení prožitým neštěstím. Ještě před několika málo dny spokojeně spali ve svých postelích pod vlastní střechou. Teď neměli nic. Zůstaly jim jen děsivé vzpomínky na nepochopitelnou

katastrofu, která na ně dopadla nečekaně jako blesk z čistého nebe. Vždyť kterého z obyvatel měst a vesniček pod Vesuvem by napadlo, že žijí ve stínu smrtelného nebezpečí? Kuželovitá hora se svahy pokrytými vinicemi a stádečky pasoucích se ovcí, pro ně po celé věky představovala dobrotivého ochránce celého kraje. Nikdo netušil, že se v jejím nitru ukrývá sopka. Sopka, která se před několika dny probudila k životu a začala chrlit kamení a žhavá oblaka jedovatých plynů. Za svou nevědomost zaplatily tisíce lidí z okolí Vesuvu životy i majetkem. Ti, kteří přežili, se jako zoufalí tuláci potáceli zničenou zemí.

Dva noví uprchlíci se nenápadně připojili ke skupině. Zprvu to vypadalo, že se jim to daří. Odevzdaně se ploužící lidé byli příliš zahledění do sebe a svého neštěstí, než aby si jich všimli. Jenže pak Boreas, rozrušený přítomností jiných zvířat, začal frkat a podupávat na kamenité cestě. Rázem se k nim obrátily umouněné, ztrhané obličeje.

Marcus z toho byl celý nespůj. Pokoušel se na neznámé lidi usmívat, ale jejich rty se ani nepohnuly. Zírali na něj vyhaslýma očima. Děsivé bylo, že stejně se tvářily i děti. Připadal si mezi nimi jako jediný živý v hájemství mrtvých. Šel z toho strach. Bez přemýšlení se natáhl po Arnově dlani. Byla mozolnatá, ale hřála. Tepala životem. Bývalý gladiátor se stal jeho kotvou v rozbouřeném moři. Germán se mu zachmuřeně vytrhl. Ani trochu se mu nelíbilo, držet se s Marcem před diváky za ruku.

Z čela skupinky k nim zamířil nevysoký, obtloustlý muž. Byl ještě mladý, ale ostatní před ním uctivě ustupovali, aby mohl projít. Kráčel

narychlo vytvořenou uličkou jako samozvaný král. „Co jste zač?!“ oslovil Arna s Marcem přísně.

DRUHÁ KAPITOLA

„Kdo jste?!“

V Marcovi by se krve nedořezal. Nečekal, že budou odhaleni tak rychle. Nebyl na to připravený. Z muže před nimi sálala pýcha a nezdravé sebevědomí. Měl bledou, tvarohovitou pleť, pichlavé oči a úzké rty, neustále připravené k ironickému úšklebku. Oblečení mu pokrývala špína a šedý popílek jako všem okolo, ale jeho šaty byly ušité z drahé látky. Očividně se nejednalo o žádného nuzáka. Marcus znejistěl. Takové setkání mohlo být vzhledem k Arnovu postavení uprchlého otroka nebezpečné. Tím spíš, že se mladý muž důrazně dožadoval, aby odhalili svoji totožnost. Bylo třeba vážit každé slovo.

„Tak řeknete mi už konečně, co jste zač?“ zopakoval vůdce utečenců podrážděným tónem.

Marcus se ujal slova. Podle způsobu mužovy řeči ihned poznal, že se jedná o někoho vysoce postaveného, vzdělaného v umění rétoriky. „Jsme uprchlíci jako vy.“

„Vážně? A co po nás chcete?“

„Nic víc, než se k vám přidat.“

Muž si je změřil podezíravým pohledem. „Odkud jste?“

„Z Pompejí. Už nejsou. Vesuv je zničil.“

Mužův výraz o poznání změkl. Už se netvářil tak nepřátelsky. Povzdechl si. „Vím o tom. Oplontis dopadlo stejně. Prozradíš mi, s kým mám tu čest?“

Marcus se zarazil. Tohle si dopředu nepromyslel. *Bude bezpečné přiznat pravé jméno? Prozradit, kým skutečně jsem? Ale na druhou stranu – nebude lež ještě mnohem nebezpečnější? Co když mě některý z mnoha uprchlíků pozná? Po odhalení bych definitivně ztratil jejich důvěru.*

Muž si podrážděně odkašlal. Zjevně ztrácel trpělivost.

„Jsem Marcus Gavius Venustus,“ pronesl chlapec rychle.

Neznámý pozdvihl udiveně obočí. „Gavius Venustus? To jméno znám.“

V obou mladících hrklo.

„Nebyl tvůj otec členem městské rady v Pompejích?“

Marcus přikývl. Mohl by ještě dodat, že jeho krkavčí rodič byl nejen mocným politikem, ale hlavně násilníkem, tyranem a vrahem. Raději mlčel. Co když byl tento muž otcovým přítelem? V takovém případě by měli vzít s Arnem nohy na ramena a utíkat od něj co nejdál.

„Co se s Gaviem Venustem stalo?“

„To samé, co s mnoha dalšími. Zemřel v troskách vlastního domu,“ odpověděl chlapec chladně.

„To je mi líto.“

Marcus toho nelitoval ani trochu, koneckonců k otcově skonu svým způsobem sám přispěl, ale raději se o své pocity nepodělil.

„Buď silný, hochu,“ poplácal ho muž soucitně po rameni. „Věř, že ve svém žalu nejsi sám. Každý z nás, co jsme tady, ztratil někoho blízkého. Ehm, odpusť mi mou nezdvořilost. Také bych se ti měl představit. Jmenuji se Numerius Clodius Dolabella. Pocházím z města Oplontis, stejně jako většina lidí ve skupině. Měl jsem tu čest zastávat tam úřad aedila.“

Marcovi se sevřel žaludek. Také z něj se jednou měl stát aedil, nejnižší z vysokých úředníků římské správy. Staral by se o bezproblémový chod městské infrastruktury a mimo jiné by dohlížel i na pořádání trhů. Prostě taková lepší holka pro všechno. To byl plán jeho otce. Na synova přání Decimus nikdy nebral zřetel.

Numerius nakročil k Marcovi a napřáhl k němu ruku. Když teď zjistil, že jsou si rovni společenským postavením i původem, chtěl ho jaksepatří přivítat. Arnovi se taková familiárnost ani trochu nezamlouvala. Co měl kdo cizí sahat na jeho Štěně?! Postavil se před Marca tak, aby ho zaštitil vlastním tělem.

Na Numeria udělal Germánův vzhled dojem. Už jenom proto, že on sám byl v porovnání s Arnem o dvě hlavy nižší. „A to je kdo?“ otázal se opatrně a pro jistotu o krok couvl.

Marcus se polekal. V panice hleděl na gladiátorova široká záda. Jak ho měl představit, aby neohrozil jeho život? „To je můj otrok,“ vyhrkl první, co mu slina přinesla na jazyk. Neušlo mu, že sebou Arn při jeho slovech trhl.

Numerius si změřil vysokého blondáka zamyšleným pohledem. „Tak otrok, hm? Divím se, že ti zůstal věrný. Většina z těch zbabělých psů využila zmatku a při první příležitosti utekla. Ze všech mých sluhů se mnou nezůstal ani jediný.“

Asi ses k nim choval stejně odporně, jako můj otec, pomyslel si Marcus. Jeho matka propustila veškeré domácí služebnictvo na svobodu ve chvíli, kdy se v Pompejích rozpoutalo peklo. Bohužel nebylo dost času ošetřit to po právní stránce, takže ve skutečnosti byli jejich otroci také jenom zákony pronásledovanými uprchlíky.

Numerius se znepokojeně rozhlédl po okolí. Nebyl to hezký pohled. Trávu, keře i stromy pokrývala souvislá vrstva šedě zbarveného popela. Sice nebyla tak silná jako kolem Vesuvu, kde zasypala celá města mnohametrovou vrstvou, ale i tak působila krajina smutným, bezútěšným dojmem. „Člověk aby se bál, odkud se ti prokletí psi vynoří a podříznou nám krky! Tvůj otrok vypadá silný. Bude nám na cestě k užitku. Připoj se k naší skupině, mladý Gavie Venuste. Jsi vítaný.“

Marcus poděkoval a ještě se honem zeptal na to nejdůležitější: „Kam vlastně jdete?“

„Do Říma, samozřejmě. Kam jinam?“ odpověděl Numerius, jako kdyby se to rozumělo samo sebou.

Marcus dál nevyzvídal. Nezáleželo mu na tom, co uprchlíky do hlavního města táhne, hlavně když šli správným směrem. Na sever, kde ležela i ona vzdálená a pro něj tak trochu děsivá Germánie.

Numerius se vrátil do čela zdecimované skupiny a zástup se dal znovu do pohybu. Šli mlčky, se skloněnými hlavami. Připomínali náměsíčníky, nebo spíš oživlé mrtvoly. Marcus chtěl vyrazit za nimi, jenže ke svému překvapení zjistil, že nemůže. Arn ho pevně svíral za opasek a nepustil ho z místa. Bylo zřejmé, že se zlobí. V šedých očích mu zuřila bouřka.

„Takže já jsem tvůj otrok?!“ zavrčel Germán nebezpečně tichým hlasem.

Marcus se lekl. Takhle svého milého neznal. „Odpusť, já... musel jsem to říct. Ničemu jinému by neuvěřil.“

Arn přiblížil vzteky pobledlý obličej k jeho tváři. „Jak to myslíš?!“

„Nezlob se. Někdo jako on by při tvém vzhledu a přízvuku těžko uvěřil, že jsi římský občan. A přivandrovalým cizincům se věří ještě míň než otrokům. To tě spíš přijme jako mého sluhu.“

Arn povolil sevření, ale dál se tvářil uraženě. „Takový ponížení! Můj táta byl náčelník a jeden z nejlepších bojovníků mezi Kvádama a já mám sloužit Římanům!“

„Jenom jednomu Pompejanovi, a z lásky,“ snažil se ho upokojit Marcus. „Zlobíš se moc?“

„Na tebe ne,“ zavrčel Germán, „ale ten Numerius ať si na mě dá pozor! Taky bych mu mohl ten jeho urozenej krček podříznout sám! Kamže to jdou?“ otázal se mrzutě.

„Do Říma. Měli bychom jít s nimi.“

„A to jako proč?“

„Zprv je to nejkratší a nejbezpečnější cesta našim směrem.“

„A za druhý?“

„Chtěl bych mluvit s dědečkem.“

Arn v údivu povytáhl obočí.

„Jmenuje se Quintus Junius Brutus. Víc o něm vlastně nevím. Jen to, že bydlí v Římě, hned vedle Neronova jezera. Tak mi to vyprávěla maminka. Já ho nikdy neviděl.“

„Ty neznáš svýho dědu?“ nechápal Germán.

Marcus pokrčil rameny. „Nikdy se s naší rodinou nestýkal. Ani nevím proč.“

„A co mu chceš? Žádný milodary vod nikoho nepřijmu!“

„O to nejde, i když peníze by se nám hodily. K tobě domů jsou to tisíce mil a my nemáme víc než ten tvůj náhrdelník. Jak jsi k němu vlastně přišel?“

Arn se ošil. „O to se nestarej, Štěně. Pro dobro tvojí čistý dušičky.“

Marcus si smutně povzdechl. „Už dávno není tak čistá jako dřív.“

„Ale je.“ Tentokrát to byl Germán, kdo vyhledal chlapcovu dlaň a pevně ji stiskl.

Marcovi zvlhly oči. Opětoval stisk. Hledal v Arnovi oporu. Právě teď ji moc potřeboval. „Chci za dědečkem, abych mu řekl, že maminka...“ hlas se mu zlomil. Tohle nedokázal vyslovit nahlas. „Musí vědět, co se s ní stalo. Je to jeho dcera.“

Gladiátor mu bříškem palce setřel slzy z tváří. Povzdechl si. „Tak dobře, Štěně, stavíme se za ním. Co mám s tebou dělat?“

***

Kráčct ve skupině uprchlíků mělo své klady i zápory. Marcus s Arnem sice byli bezpečně ukrytí mezi množstvím bezejmenných tváří, ale zato se pohybovali hlemýžďím tempem. Rychlost pochodu se přizpůsobovala těm nejpomalejším, což byli starci a děti. Pláč zněl v davu jako neutichající pohřební hudba. Lidé truchlili pro ty, kterým se před sopkou utéct nepodařilo. Děti fňukaly hlavně hladem a únavou.

Marcus se držel co nejvíc vzadu, ale smutná nálada byla nakažlivější než rýma. Tím spíš, že měl duši bolavou vlastním žalem. Už zase si připadal jako jediný živý mezi zástupem mrtvých. Jasně cítil,

že se v něm během katastrofy, která postihla Pompeje, něco změnilo. Nesl si hluboko v sobě podivný smutek a nedokázal se ho zbavit. Jako kdyby se mu do duše vryl nesmazatelný otisk smrti. Netušil, jestli tu tíhu unese, nebo se pod ní zlomí jako uschlý strom, ale dokud měl po boku Arna, snad dokáže jít dál se vztyčenou hlavou.

***

Dlážděná silnice dovedla uprchlíky do Capui, perly Kampánie. Město bylo proslulé výrobou voňavek, jejichž vzácné přísady se dovážely z celého světa. Mít parfém z Capui, znamenalo pro římskou smetánku společenskou nutnost. Gladiátor Celadus, pyšný šampión Pompejí, kterého Arn překvapivě porazil během svého prvního zápasu v aréně, měl flakónků z tohoto města celou sbírku. Poléval se jimi od hlavy k patě. Nyní jeho po květinách vonící mrtvola ležela zasypaná pod troskami pompejské krčmy.

Zástup poutníků s Numeriem v čele zůstal stát před vysokými, bělostně zářícími hradbami. Nebyli jediní, kdo hledal v Capui pomoc. Davy podobně postižených lidí proudily dovnitř otevřenými městskými branami.

„Nelíbí se mi to!“ pronesl podmračeně Arn. Podezíravě pozoroval umouněné obličejy ubožáků s vyhaslými pohledy, kteří byli všude kolem. „Je tady až moc lidí. Kdokoli z nich mě může poznat! Tohle město je jedna velká past!“

„Bude to dobré, věř mi,“ zašeptal vemlouvavě Marcus. Něžně se dotkl vnitřní strany Germánova předloktí. Právě tam, ukrytý pod

koženým nátepníkem, se skrýval usvědčující důkaz Arnova skutečného postavení – do kůže vypálený cejch ve tvaru písmene P. P jako Pertinax, majitel pompejské gladiátorské školy. Kvůli tomuto cejchu neměl Arn právo počítat se mezi lidské bytosti. Byl pouhým mluvčím nástrojem, jak kdysi otroky cynicky nazval jistý římský filozof.

„Potřebujeme si koupit nové oblečení, pořádně se vykoupat v teplé vodě a najíst,“ pokračoval Marcus v přemlouvání. „Už mě nebaví krást ze stromů ovoce obalené popelem a chytat holýma rukama přiotrávené ryby.“

Tomu gladiátor rozuměl. Proti pořádnému jídlu neměl námitky. Taková mastná pečínka s křupavou kůrčičkou... hladově polkl slinu. „Počkej, Štěně. K čemu potřebujeme nový hadry?“

Marcus mu s trpitelským výrazem předvedl svou potrhanou, špinavou tuniku. „Vážně se na to musíš ptát? V takových cárech k sobě leda přitáhneme pozornost. Vypadáme jako otroci na útěku.“

Arn se skepticky rozhlédl kolem sebe. Žádný z uprchlíků nevypadal o nic lépe. „Jo, vážně jsme tady jako pěst na oko,“ pronesl s ironií v hlase.

„No tak, těch pár mincí tě přece nezabije,“ vmlouval se mu Marcus.

„A kde bych je jako vzal? To ty ses narodil ve zlatý kolíbce.“

„A co ten náhrdelník, co ho schovááš v tajné kapse v opasku?“

Arn na něj ostražitě pohlédl. Zlatý šperk vzal z domu svého bývalého pána během vzpoury gladiátorů. Nebyla to pro něj krádež,

ale zasloužená odměna za vítězství v aréně. „Ten není na utrácení za blbosti! Zaplatí nám cestu domů.“

„Neblázni, na to stačit nebude. Je to jen trocha zlata. K čemu nám je náhrdelník, když hned na začátku umřeme hladem a špínou?“

„Nepřeháněj, Štěně. Zase tak špatně na tom nejsme.“

„Možná ty, ale já se hnuším sám sobě. Smrdím!“

Germán si k němu s širokým úsměvem přičichl. „Ani bych neřekl. Podle mě voníš docela hezky.“

„Dej pokoj! Já se vážně potřebuju převléct! Prosím,“ udělal na Arna ty nejsmutnější psí oči.

Gladiátor si povzdechl. Něčemu takovému mohl jen stěží odolat. „Tak teda pojd', ale jenom kvůli tomu jídlu!“

Vymanili se z bezpečného, ale těsného sevření Numeriovy skupiny a sami prošli bránou v hradbách. Město je pohltilo jako obří úl. Capua měla štěstí, výbuch Vesuvu se jí nikterak nedotkl. Byla radost na ni pohledět. Šedí a zkázou unavené oči se s radostí kochaly její krásou a šarmem. Pro zmučené poutníky představovala ráj. Oázu v poušti. Až na to, že ulice byly beznadějně přeplněné lidmi, kteří s sebou na kárách a povozech vlekli celý svůj majetek.

Arn z toho byl stejně nesvůj jako vraník Boreas. Černý hřebec šel těsně za Marcem a tiskl se k němu, div mu nepošlapal nohy. Kráčel volně, bez sedla a uzdy, ale stejně by ho nic na světě nepřimělo se od jeho lidského přítele být jen na krok vzdálit. Všichni tři bloudili rozlehlým městem jako zmatení námořníci v bouři. Arn neznal z římské říše nic a Marcus dosud nevytáhl paty z rodných Pompejí. Neměli nikoho, kdo by jim v panujícím zmatku dělal průvodce.

S nákupem oblečení neuspěli. Kvůli přívalu otrhaných uprchlíků bylo všechno ošacení beznadějně vykoupené a u toho, které ještě v krámcích zbylo, vylétly ceny do závratných výšek.

„A teď se konečně budeme věnovat jídlu,“ zamnul si Arn spokojeně ruce. Od chvíle, kdy vstoupili do města, na nic jiného nemyslel.

Marcus ho zpražil přísným pohledem. „Máš ty vůbec v hlavě něco jiného?“

„Ale to víš že jo,“ mrkl na něj Germán významně. „Tebe přece.“

Marcovi zrůžověly tváře. „Ty jsi vážně hrozný,“ pronesl naoko pohoršeně, ale srdíčko se mu tetelilo radostí.

„Proto mě máš rád, ne?“ uchechtl se Arn.

„Nejen proto,“ věnoval mu mladší chlapec dlouhý, vše říkající pohled.

Germán si odkašlal. Hovor už zase zabředával do vod, kde se vůbec necítil dobře. Ještě chvíli a jeho naivní Štěně po něm bude chtít vyznání lásky. Nahlas! Mezi tolika lidmi! Nic děsivějšího si Arn neuměl představit. To by se radši znovu postavil neporazitelnému Celadovi v aréně! Aby se vyhnul nepříjemnému tématu, dloubl do svého romantikou poblázněného společníka nevybíravě loktem a ukázal směrem, kde se na malém náměstí tísnily stánky trhovců. „Tam určitě seženeme něco k jídlu. Když budeme šikovný, neutratíme ani měďák.“

Proplétali se mezi lidmi a dalo jim velkou práci, aby se udrželi spolu. Neklidný dav je od sebe toužil odtrhnout, stejně jako se to před časem málem podařilo Marcovu tyranskému otci. Ten si tenkrát

vymyslel pro oba zamilované krutý trest. Přiměl svého zoufalého syna, aby na vlastní oči sledoval Arnovu smrt. Poslal mladého Germána do arény jako gladiátora a za soupeře mu vybral šampióna Pompejí. Překvapivá skutečnost, že všemi podceňovaný nováček tenkrát zvítězil, byla dílem náhody, stejně jako Arnovy touhy žít a za každou cenu se vrátit domů k rodině.

Trh v Capui byl hlučný a páchl i voněl současně. Prodávající se navzájem překřikovali. Agresivita jejich hlasů stoupala úměrně k tomu, jak opadal zájem kupujících. Blížil se večer. Trh brzy skončí a kdo dosud neprodal, bude mít smůlu.

„Co jsi myslel tím, že nakoupíme a nebude nás to nic stát?“ otázal se Marcus nevině.

Arn se zašklebil. „Co asi? Snad si nemyslíš, že hodlám utratit náš jedinej majetek za jídlo? Nakoupíme za pět prstů.“

„Jak?“

„Prostě to čmajznem!“

Marcus udiveně zamrkal. „To přece nemůžeme!“

„Tak sleduj, Štěně!“ Arn na nic nečekal a šikovně se vmísil do hloučku, postávajícího kolem stánku pekaře. Na prodej už tam toho moc nezůstalo a ceny byly neúměrně vysoké. To všechno kvůli hladovým uprchlíkům, kteří nepohrdli žádným soustem a některým ještě zbyly měšce plné cinkavých penízků.

Arn se přitočil za nepřijemně hlasitou, kulatou ženštinu, která se s nespokojeným výrazem přehrabovala v ošatce se sladkým pečivem. Pod rukou jí dva kousky hbitě uzmul. Než se stihla otočit, byl pryč. Prokličkoval mezi okounějícími lidmi jako zajíc. Ještě než se nad

hlavami davu rozdrnčel její ječivý hlas, provázený pekařovým klením, byli už s Marcem dávno v bezpečí za rohem.

O lup se spravedlivě rozdělili. „Na,“ podal Germán mladšímu chlapci sladkost. Uličnicky se u toho šklebil.

Marcovi zaplály tváře krvavým ruměncem. „Proč jsi vzal zrovna tohle?“

„Protože se mi to líbilo,“ zazubil se Arn. „To mi teda řekni, Štěně, co to vy Římani s těma ztopořenejma ptákama pořád máte? Člověk je tady vidí na každým rohu. Namalovaný na zdech, jako klepadla na dveřích a teď dokonce i jako koláč.“

Pompejan se nešťastně zadíval na pečivo ve tvaru ztopořeného penisu, které váhavě držel v ruce. Povzdechl si. „Takové věci přinášejí štěstí a pomáhají proti uhranutí, když to musíš vědět. Proč na mě tak koukáš?“

Germán se rozpustile křenil. Byl ve svém živlu. „Chci se dívat, až si ho dáš do pusy.“

„Ticho! Ještě tě někdo uslyší!“ zhrozil se Marcus.

„Ty nemáš hlad?“ otázal se Arn nevinně. „Jestli ten koláč nechceš, sním ho sám. Koukej.“ Naklonil se k chlapci, podržel mu ruku s pečivem a bezostyšně olízl špičku sladkého penisu.

Marcus vyjekl, jako kdyby to byla součást jeho těla. Zároveň mu velmi výmluvně a hlasitě zakručelo v břiše. „Dej mi to,“ vytrhl mu ruku i s koláčem ze sevření. „Mám taky hlad!“

Arn se zasmál a nacpal si svůj díl lupu do pusy.

Marcus se do koláče zakouzl s chutí, ale nejdřív se ke Germánovi obrátil zády. „Neměl jsi to dělat,“ povzdechl si, jakmile dojedl.

„Co?“ chtěl vědět Arn a při řeči kolem sebe spokojeně prskal droby z plné pusy.

„Krást. Není to správné.“

„Lhát se taky nemá, a přece jsi tomu obtloustlým namyšlenci o mně lhal,“ usadil ho Germán pohotově.

„To je pravda,“ povzdechl si Marcus. *Udělal bych pro tebe všechno, milovaný. I mnohem horší věci. Bez váhání. Až mě z toho mrazí.*

Podivné myšlenky přerušil zvukný hlas zkušeného řečníka. „Slyšte, římszí občané!“

Otočila se k němu většina hlav. Vysoký muž s krásně znělým altem stál na vyvýšeném stupínku uprostřed náměstí. Stářím vyschlé tělo mu milosrdně zakrývala bělostná, dokonale nařasená tóga.

Marcus nikdy nepochopil, jak někteří lidé dokáží udržet ten nepraktický, mnohametrový kus látky celý den na správném místě a v dokonalém pořádku. Přesně tohle uměl jeho otec. Tóga se mu na těle nikdy ani nepohnula. Nesvezla se mu z ramene. Dokonce se neporušilo ani perfektní nařasení, se kterým si jistě musel dát některý z jeho otroků neskutečnou práci. Marcovi stačila ke spokojenosti obyčejná tunika. Jenom kdyby byla čistá!

„Občané!“ rozléhal se mezi budovami vyškolený hlas. „Obyvatelé Stabií, Pompejí, Herculanea a dalších neštěstím postižených měst!“ Kolem řečníka se začali shlukovat vyčerpaní uprchlíci. Toužili po pomoci a hlavně po naději. Jakékoli. I kdyby to měla být jenom krásná lež.

Muž na stupínku působil mezi špinavými bezdomovci jako z jiného světa. „Náš milovaný císař Titus vám posílá tento

vzkaz,“ pokračoval stařec dál. „Nebojte se o majetek, který jste zanechali v troskách svých domovů. Armáda už nyní střeží pohřbená města, aby se zabránilo rabování!“

Marcus už zaslechl něco o tom, že se dobře organizované skupiny zlodějů houfně vydávají do postižených oblastí a pokoušejí se prohrabat vrstvami popela a kamení k zasypaným domům. „Odporní mrchožrouti!“ pronesl znechuceně. „Nic jim není svaté! Že se nestydí, takhle sprostě těžit z neštěstí druhých!“

Arn jen pokrčil širokými rameny. „S tím nic neuděláš, Štěně. Lidi byli vždycky takoví.“

„Ne všichni!“ mračil se Marcus.

„Všichni ne,“ ušklíbl se Germán. „Ty seš můj malej dobráček.“

„Náš milosrdný císař dále přislíbil,“ pokračoval řečník, „že nechá pochytat a náležitě potrestat všechny uprchlé otroky.“

V Marcovi hrklo.

„Už aby to bylo!“ ozval se z davu hněvivý mužský hlas. „Ta holota krade a vraždí na setkání!“

„Znásilňujou počestný Římanky!“ přidala se jakási žena. „Na kříže s nima!“

„Přesně tak!“ přizvukovala další. „Zamáčknout je jako vši! Jinak dopadneme stejně, jako při povstání toho démona Spartaka!“

Pobledlý Marcus popadl svého milého za paži. „Musíme okamžitě pryč!“ Vzápětí zesinal ještě víc. Ze zlobou zdivočelého davu se vyloupla známá, obávaná tvář.

TŘETÍ KAPITOLA

Neštěstí už se nedalo vyhnout. Povědomý muž zamířil rovnou k nim. Marcus se pokoušel ztratit i s Arnem v mase lidských těl, ale bylo pozdě.

„Mladý Gavie Venuste!“ zahalekal tlusťoch se zarudlým obličejem a hlavou holou jako koleno. „Neutíkej, chlapče. Copak mě nepoznáváš? Jsem Umbricius Scaurus, přítel tvého otce.“

Jako kdyby otec nějaké přátele měl, pomyslel si Marcus trpce. Samozřejmě, že na Scaura nezapomněl. Jak by mohl? Byl to odporný člověk, bohatý výrobce omáčky garum. Garum někteří štitivě nazývali hnilobně páchnoucí břečkou, ale většina Římanů ji milovala, a neobešla se bez ní žádná hostina. Vyráběla se ze solených ryb, které byly naloženy do hliněných nádob a poté několik měsíců vystaveny slunci. Za takto vzniklou omáčku, zvláště známé a oblíbené značky jako byla ta Scaurova, mnozí platili nehorázné sumy.

Kromě výroby garumu byl Umbricius v Pompejích známý také krutostí ke svým otrokům. Obzvláště k mladým a hezkým chlapcům. Nic mu nedělalo větší potěšení, než lámat jejich hrdost a odpor, aby je následně mohl zneužít v posteli. Sám Marcus pocítil jeho zvrhlé choutky na vlastní kůži. Vzpomínka se mu vrátila jako zásah bleskem.

Jídelnou v domě Decima Gavia Venusta se nese smích opilých mužů a jejich nechutné poznámky. Hostina je v plném proudu. Všichni se dobře baví.

Nejhlučnější z nich je Marcův otec. S gustem svého syna přede všemi uráží. Se zlým úšklebkem ho strčí do klína Umbriciu Scaurovi. Vínem posilněný tlust'och se nenechá dlouho pobízet. Surově zajede Marcovi tučnými rukama pod tuniku. Chtivě šátrá po chlapcových nejintimnějších místech...

Marcus se při děsivé vzpomínce zachvěl. Tenkrát jen o vlásek unikl znásilnění. Kdyby si to jeho šílený otec na poslední chvíli nerozmyslel, zmocnil by se ho Scaurus přede všemi. Stalo se to teprve nedávno a dodnes to patřilo mezi jeho nejhorší noční můry.

„Seš v pořádku, Štěně?“ strachoval se Arn. Neušlo mu, jak moc jeho milý zbledl.

Marcus potřásl hlavou. V pořádku rozhodně nebyl.

„Jsem přítel Decima Gavia Venusta,“ zopakoval Scaurus.

To byla lež. Tu a tam přišel na obchodní jednání do jejich domu. Takový vztah se stěží dal nazvat přátelstvím. Spíš výhodnou známostí dvou lotrů, kteří si vzájemně pomáhali k ještě věřšímu majetku. Známý pompejský obchodník chodíval v drahých šatech a tučné ruce měl obtížené zlatými prsteny. Nyní na něm uboze visela potrhaná, páchnoucí tunika a zkrvavené nohy měl bosé.

Scaurův v sádle utopený pohled nepříjemně dlouho setrval na Marcovi. Chlapci z toho nebylo dobře po těle. Tváře mu znachověly a hrdlo sevřela úzkost. Blízkost tlustého muže ho vracela do mučivé minulosti, kdy byl bezmocnou obětí ve spárech tyranského otce.

Umbriciovi jeho rozrušení neušlo. Potěšeně se ušklíbl a obrátil pozornost k mladému Germánovi. V malých očkách se mu zle zablýsklo. „Tebe taky odněkud znám!“

„Nezlob se, ctěný Scaure, ale musíme jít,“ snažil se Marcus zabránit katastrofě.

„Počkej, kam tak pospícháš? Kdo je ten tvůj společník? Neumí mluvit? Je mi povědomý.“

„My už opravdu musíme...“

„Ale jistě, už si vzpomínám! Ty jsi ten gladiátor, který porazil Celada! Pamatuju si na to! Ten den jsem vsadil na šampióna Pompejí spoustu peněz a kvůli tobě jsem o ně přišel!“

V Marcovi by se krve nedořezal. „Pleteš se! To není on!“ vyhrkl polekaně. Nakročil k tlustochovi, rozhodnutý mu třeba zacpat ústa, jenom aby mlčel.

„Že není?!“ Scaurův pohled sklouzl na Borea, stojícího za nimi. „A co ten kůň? Není to snad hřebec, kterého jsem od Decima nedávno koupil?!“

Marcův strach už nemohl být větší. Otec vraníka Scaurovi prodal jako trest za to, že se syn nechoval podle jeho představ. Obchodník s rybí omáčkou se vzpurného hřebce pokoušel zlomit bitím. Když se mu to nepovedlo, nechal ho uvězněného ve stáji napospas osudu a sám utekl před běsnícím Vesuvem. Marcus tenkrát Borea našel a osvobodil na poslední chvíli. Dopadlo to dobře, ale hřebec si dodnes nesl na bocích jizvy po bičování.

„Je to můj kůň!“ vykřikl Marcus vzdorně. „Neopovažuj se ho dotknout! Ublížil jsi mu až dost!“

Arn na chlapce po svém boku překvapeně shlédl. Takového ho neznal.

Scaura tím rozhodně nezastrašil. „Ten kůň je cenný majetek! Chci zpátky to, co mi patří!“ Natáhl tlustou pravici k hřebci.

Neměl to dělat. Boreas si až příliš dobře pamatoval, jakého trápení se mu od Umbricia Scaura dostalo. Ohnal se po krátkých, válečky připomínajících prstech. Chňapl po nich zuby jako pes. Vystříkla krev. Muž zařval bolestí. Honem stáhl ruku s pahýly, z nichž celý zůstal jedině palec a malíček. „Pomoc! Vražda!“ ječel Umbricius jako pominutý. V obličeji rychle ztrácel barvu.

Rozzuřený dav se proti nim obrátil čelem. Marcus se roztřásl. Arnův pohled ztvrdl jako skála. V šedých duhovkách se kupila bouřková mračna. Klikatily se první blesky. Místo zahřmění dopadla pěst. Roztrhla tlustochův masitý ret. Scaurus kvičel jako podříznuté prase. Plival kolem sebe růžové sliny a úlomky zubů. Moc mu jich v ústech nezůstalo.

Lidé se rozkřičeli nevolí. Hrozili pěstmi. Otrokova troufalost vůči římskému občanovi je rozzuřila. Chtěli si na uprchlém gladiátorovi zchladit žáhu. Vybít si na něm zlost za nepochopitelnou nespravedlnost, která během jednoho jediného dne zničila jejich životy a ukradla jim jejich nejbližší. Nemohli ji vykřičet k bohům, kteří seděli vysoko na nebesích, zato drzý otrok byl příhodně na dosah.

„Rozsápu nás jako dravá zvěř!“ zanařikal Marcus.

Arn zůstal klidný. Nebylo to poprvé, kdy stál tváří v tvář smrti. Rychle uvažoval, co v okolí by se dalo využít v jejich prospěch. Náměstí po celém obvodu věncily dřevěné stánky. Vrhel se k tomu nejbližšímu. V maličké ohrádce hned vedle se tísnily kozy a ovce. Arn vytrhl pár latí z oplocení. Uvolnil zvířatům cestu. To už se k němu

přidal i Marcus. Plácal rukama a popoháněl stádečko zezadu. Vyděšení tvorové se rozběhli proti davu. Kličkovali mezi povykujícími lidmi. Podráželi jim nohy.

Gladiátor strčil do lehké dřevěné konstrukce dalšího stánku. Na pultu stály proutěné klece, plné kdákajících slepic. Ptačí vězení se při pádu na zem otevřela. Poplašný kur se pokoušel odletět co nejdál, jak jen mu to přistřižená křídla dovolovala. Jenže nebylo kam. Stála tu hradba lidí. Opeřená těla narážela rozhořčeným občanům do tváří. Pařáty škrábaly, zobany klovaly.

Trosky poničených stánků překřížily vstup do úzké postranní uličky. Vytvořily zubatou hradbu mezi útočníky a dvěma prchajícími chlapci. Nic, co by se nedalo překonat, ale na chvíli je to zdrží.

„Mizíme!“ sykl Arn.

Marcus ostře hvízdal. V tu ránu mu byl vraný hřebec po boku. Chlapec se chytil jeho dlouhé hřívy a jediným ladným skokem se mu vyhoupl na neosedlaný hřbet. Arn vyskočil za ním. Boreas nečekal na pobídku. Cvalem se rozběhl ulicemi.

Než láteřící občané odklidili barikádu, ztratili se uprchlíci v temných zákoutích města. Ještě štěstí, že v Capui panoval takový zmatek. Nespokojený dav si musel vystačit s nadávkami a planými hrozbami. I to jim přineslo jistou úlevu. Běda však dalšímu otrokovi, který se jim připlete do cesty.

***

K Numeriově skupině dorazili Marcus s Arnem udýchaní a zpocení, ale zdraví. Uprchlíci se utábořili před městskými hradbami. Seděli nebo polehávali, vděční za chvíli odpočinku. Vypadali stejně zničeně jako oba chlapci.

Jejich vůdce přistoupil k Marcovi a káravě si ho změřil. „Kde jsi byl? Čekali jsme na tebe.“ Samozřejmě mluvil jenom na něj. Arna neuznal hodného pohledu. Byl to přece pouhý otrok.

Marcus si nenápadně pokoušel setřít pot z čela. Řinul se mu do očí a páčil. „Odpusť, ztratili jsme se. Capua je tak velká...“

„A bohužel i nepřátelská,“ doplnil ho trpce Numerius. „Doufal jsem v trochu jiné uvítání. Místo aby soucítili s naším neštěstím, nadávají nám do žebráků a vyžírků!“

„Je to tak,“ přisadil si Marcus. „Nás chtěli dokonce ukřižovat. Museli jsme utíkat, abychom zachránili holou kůži.“

„Takové chování je neodpuštělné!“ potřásl Numerius pohoršeně hlavou. „Až se o tom dozví císař, jistě je všechny potrestá!“

„Ten váš všivej císař je úplně stejnej pitomec jako voni!“ zavrčel znechuceně Arn.

„Co to říkal?“ chtěl vědět Numerius, rozrušený tím, že si otrok dovolil mluvit bez vyzvání.

„Toho si nevšímej,“ pospíšil si Marcus s odpovědí. „Občas takhle nesmyslně blábolí. Nemá to v hlavě v pořádku.“ Na dotvrzení svých slov si významně zaťukal na čelo. Do zad mu zabubnoval Arnův vztek.

„Není to pro nás nebezpečné?“ otázal se Numerius opatrně.

„To si piš, že je!“ zavrčel Germán temně. Naštěstí dost potichu, aby to dolehlo pouze k Marcovým uším.

„Žádný strach, můj otrok je mírný jako beránek. Snad jenom trochu prostáček.“

„No počkej, Štěně. Já ti předvedu prostáčka!“

„Co si to ten barbar pořád mumlá?“ Aedil nepřestával vrhat po urostlém blondákovy znepokojené pohledy.

Marcus mávl s bezstarostným úsměvem rukou. „To nic. Jenom mě nabádá, že už musím být unavený a měl bych si lehnout.“

Následovalo další tiché zavrčení: „Za tohle ti vypráším kožíšek, Štěně! Těš se!“

Numerius se moudře rozhodl otrokovy vrtochy přejít. „Ano, všichni jsme unavení. Uděláme nejlépe, když se připravíme na noc. Dneska přespíme tady, na dohled hradeb. Snad nám to zajistí alespoň trochu bezpečí. Ale mladý Gavie Venuste, toho svého psa drž radši stranou od ostatních. Co kdyby ho najednou zachvátilo šílenství. U takových divochů člověk nikdy neví.“

Arn se strašidelně ušklíbl. „Přesně tak! Zešílím a všechny vás utluču!“

„Ehm, co říkáš, sluho?“ vyhrkl honem Marcus. „Že je čas jít spát? Tak my jdeme, Numerie. Přeji klidnou noc.“

***

Utábořili se na dohled ležení uprchlíků. Viděli záři z jejich ohnišť, ale sami zůstali ukrytí ve tmě. Boreas se pásl na řídké trávě jen pár kroků od nich. Po divokém běhu ulicemi už zase ošklivě kulhal. Marcus ležel na zemi, choulil se do potrhaného pláště a byla mu zima.

Ještě pořád se ostražitě rozhlížel při každém zapraskání větvičky, ale zdálo se, že Umbricius Scaurus i rozlícený dav jejich pronásledování vzdali. Nejspíš měli dost jiných starostí, než aby po nich pátrali i za hradbami města.

Arn rázoval kolem jejich malého úkrytu jako vzteklý tygr, uvězněný v kleci.

Marcus se posadil a s povzdechem se zeptal: „Proč si ke mně nelehneš?“

„Nemůžu! Jsem naštvanej!“ zavrčel Germán. Ani se na něj nepodíval.

„Kvůli tomu, že jsem tě nazval prostáčkem?“

„Kromě jinýho.“

„Promiň, ale co jsem mohl dělat? Jako otrok si nemůžeš dovolit být takhle drzý.“

„Já nejsem žádný otrok, Štěně! Jsem kvádskej válečník a syn náčelníka!“

„To já přece dobře vím, ale pochop, je to jenom hra. Slova, která nic neznamenají.“

„Pro mě teda znamenaj hodně! Uráží mě to!“

„Mě uráželi tisíckrát a taky jsem to přežil. Řekneš mi, proč se zlobíš doopravdy?“

„Co byl zač ten tlustoch ve městě? Divně se na tebe koukal.“

V Marcovi zatrnulo. Jestli se právě teď nechtěl o něčem bavit, tak to byl Umbricius Scaurus. „Nech to být,“ pronesl tiše.

„Tak teď mě to zajímá ještě víc. Vyklop to!“ Nebyla to prosba, ale rozkaz.

Marcus si odevzdaně povzdechl. „Stalo se to už dřív, ještě v Pompejích,“ pronesl pomalu, hlasem zastřeným studem. „Pokusil se mi ublížit.“

Arn přidřepł k němu a stiskl mu rameno. „Ublížít? Jak?“

Marcus beze slova zavrtěl hlavou. Tohle vyslovit nedokázal.

„Chtěl tě znásilnit?!“

Odpovědí mu bylo krátké, trhané přikývnutí a pohled upřený do země.

„Ten parchant!“ zavyl Arn. „Měl jsem mu vyrazit mnohem víc, než jenom pár zubů! Kdybych to věděl dřív...“

„Nech to být. Boreas se pomstil za nás za oba.“

„Nechat to bejt?!“ vyštěkl Germán. „To ani náhodou! Jak se k tobě to tlustý prase dostalo?“

„Přišel k nám domů,“ pronesl Marcus tlumeně. „Otec ho pozval na hostinu.“

„Copak on tě nechránil?!“

„Můj otec? Zbláznil ses? Vždyť to byl on, kdo mě Scaurovi nabídl jako odměnu za povedený obchod.“

Arn zalapal po dechu. Něco takového bylo nad jeho chápání. Otec nabízel vlastního syna jako děvku?!

„Naštěstí si to nakonec rozmyslel,“ pokračoval Marcus roztreseným hlasem. „Poslal mě pryč a Scaurus dostal na hraní jednoho z našich otroků.“

Arn uhodil pěstí do země. „A to mi říkáš jenom tak?!“

„Co mám dělat? Takový byl prostě můj život, než jsem tě poznal.“

Germán vyskočil na nohy. Zuřivostí bez sebe rázoval tam a zase zpátky. Kopal do všeho, co se mu připletlo do cesty. Boreas raději vycouval z jeho dosahu, s ušima nervózně přitisknutýma k hlavě. Z ležení uprchlíků se zvedlo několik lidí a polekaně zírali jejich směrem.

„Pojď si lehnout, prosím,“ zašeptal Marcus. „Všechny děsíš.“ Sám se Arna nebál. Bývalý gladiátor byl ve svém vzteku hrozivý, ale Marcus ani na chvíli nevěřil, že by mu dokázal ublížit.

Arn ještě chvíli dusal kolem za vytrvalého mumlání nadávek, ale pak si přece jen dal říct. Lehl si Marcovi za záda tak těsně, že dokonale kopíroval křivku jeho zad. Nestačilo mu to. Ovinul kolem něj paži a přitiskl si ho ještě blíže. „Štěňátko,“ broukl mu do vlasů. „Je mi to líto.“

„Zapomeň na to,“ vyrazil ze sebe Marcus. Z Arnovy blízkosti se mu nedostávalo dechu.

„Ty na to zapomeň,“ zašeptal Germán a zlehka ho kousl do ucha.

Marca polilo horko i chlad. Po páteři mu už zase běžely lechtavé prstíčky vzrušení. „Už jsem zapomněl,“ pronesl poslušně. Nebyla to pravda. Vzpomínky na život v Pompejích v něm uvízly hlouběji, než zaražené třísky. Den po dni mu otravovaly duši, ale nechtěl s tím Arna zatěžovat. Raději se bude trápit sám. Tajně.

Arn měl své vlastní způsoby, jak špatné vzpomínky zahnat. Naklonil se nad Marca a něžně ho políbil. Otřel se svými rty o jeho. Mladší chlapec zavřel oči a zaklonil hlavu, aby milému umožnil lepší přístup. Tentokrát ho na zavřených ústech zalechtala špička gladiátorova jazyka. Podvolil se a nechal ji vklouznout dovnitř. Vyšli si vstříc. Jejich jazyky se hladily a proplétaly v milostném souboji.

Odtáhli se od sebe jen proto, aby se mohli nadechnout. Marcus se opřel temenem hlavy o Germánovu svalnatou hrud'. Naslouchal tlukotu jeho srdce. Usmál se a zavřel oči. Usmíval se ještě ve chvíli, kdy tvrdě usnul.

Arn s ním jemně zatřásl. „Štěně? Ty spíš?!“ Nevěřicně pohlédl na mladšího chlapce. Marcus mu spokojeně oddychoval v náruči. „Ty se mi snad zdáš,“ potřásl gladiátor hlavou. Takhle si dnešní večer nepředstavoval. Jenže co mohl dělat? Štěňátko spalo jako zabitě a na Arnovi zůstalo, aby ho hlídal.